

Yrittäjyys sosiaali- ja terveysalalla: Liiketoiminnan edellytykset ja liiketoimintasuunnitelma PikkuSydän- yritykselle

Noora Bäckman

Laurea-ammattikorkeakoulu

**Yrittäjyys sosiaali- ja terveysalalla: Liiketoiminnan edellytykset
ja liiketoimintasuunnitelma PikkuSydän- yritykselle**

Noora Bäckman
Sairaanhoitaja AMK
Opinnäytetyö
Kesäkuu, 2024

Noora Bäckman

Yrittäjyys sosiaali- ja terveysalalla: Liiketoiminnan edellytykset ja liiketoimintasuunnitelma PikkuSydän- yritykselle

Vuosi

2024

Sivumäärä

30

Tämän opinnäytetyön tarkoitus oli kuvata sosiaali- ja terveysalan yritystoimintaan kuuluvia erityispiirteitä ja edellytyksiä. Teoriaosuudessa selvitettiin sosiaali- ja terveysalan yrityksen perustamiseen liittyviä lupa-asioita ja lainkohtia sekä avattiin yrittämiseen, yritykseen ja liiketoimintasuunnitelmaan liittyviä käsitteitä. Työssä syvennyttiin yritykseni tarjoamiin palveluihin eli varhaisraskauden ultraäänitutkimukseen sekä imetyksen tukemiseen ja ohjaukseen jo raskauden aikana sekä synnytyksen jälkeen.

Tämän toiminnallisen opinnäytetyön tavoitteena oli laatia liiketoimintasuunnitelma perustettavalle yritykselleni nimeltä PikkuSydän. Teorian pohjalta luotiin kattava liiketoimintasuunnitelma, joka tukee yritystoiminnan aloittamista ja tarjoaa vankan perustan liiketoiminnan kehittämiseksi. Varsinaista liiketoimintasuunnitelmaa ei julkaista, sillä se sisältää henkilökoh- taista tietoa yrittäjästä ja yrityksestä.

Tämän opinnäytetyön toimeksiantajana on toiminut opinnäytetyön kirjoittaja itse, sillä Pikku- Sydämen liiketoimintasuunnitelma on rakentunut hänen omasta visiostaan ja näkemyksestään tulevasta yrityksestä. Opinnäytetyöntekijän oma kiinnostus yrittäjyyteen ja sen tarjoamiin työllistymismahdollisuuksiin oli yksi peruste tämän opinnäytetyön tekemiselle.

Opinnäytetyö on avannut opinnäytetyön kirjoittajalle mahdollisuuden syventyä sosiaali- ja terveysalan yrittäjyyteen ja kehittää omaa yritysideaansa. Liiketoimintasuunnitelma, joka syntyi opinnäytetyön tuotoksena, on arvioitu toteuttamiskelpoiseksi ja realistiseksi. Kustan- nuslaskelman mukaan yritystoiminta olisi kannattavaa ja toiminnan olisi mahdollista kasvaa tulevaisuudessa.

Asiasanat: liiketoimintasuunnitelma, yritystoiminta sosiaali- ja terveysalalla, imetysohjaus, varhaisraskauden ultraäänitutkimus

Noora Bäckman

Entrepreneurship in the social and healthcare sector: Preconditions for business and business plan for PikkuSydän company

Year

2024

Pages

30

The purpose of this thesis was to describe the characteristics and prerequisites of entrepreneurship in the social and healthcare sector. The theoretical part investigated the regulatory and legal aspects related to establishing a social and healthcare company, as well as elucidated concepts related to entrepreneurship, business, and business planning. The thesis delved into the services offered by my company, namely early pregnancy ultrasound examinations and support and guidance for breastfeeding during pregnancy and postpartum.

The aim of this practical thesis was to develop a business plan for my startup company named PikkuSydän. Based on the theory, a comprehensive business plan was created to support the initiation of business operations and provide a solid foundation for business development. The actual business plan will not be published as it contains personal information about the entrepreneur and the company.

The author of this thesis served as the commissioner, as the business plan for PikkuSydän was built upon their own vision and perspective of the future company. The author's personal interest in entrepreneurship and its employment opportunities was one of the reasons for undertaking this thesis.

This thesis has provided the author with an opportunity to delve into entrepreneurship in the social and healthcare sector and thereby develop their own business idea. The business plan that emerged as a result of this thesis has been assessed as feasible and realistic. According to the cost calculations, the business would be profitable, and there would be potential for future growth.

Keywords: business plan, business in the social and healthcare sector, breastfeeding guidance, early pregnancy ultrasound examination

Sisällys

1	Johdanto	6
2	Opinnäytetyön tarkoitus ja tavoite	7
3	Yritystoiminta sosiaali- ja terveysalalla.....	8
3.1	Yrittäjäksi	8
3.2	Yrittäjäksi sosiaali- ja terveysalalle	9
3.3	Luvat ja lait toiminnan takana	10
3.4	Imetys	13
3.2	Varhaisraskauden ultraäänitutkimus	15
4	Liiketoimintasuunnitelma	16
4.1	Liikeidea	17
4.2	Tuotteet ja palvelut	18
4.3	Myynti ja markkinointi.....	18
4.4	Rahoitus.....	19
4.5	Yrityksen kannattavuuden arviointi ja laskelmat	19
4.6	Riskit ja riskienhallinta	20
4.7	Toimintaympäristö ja kilpailija-analyysi.....	20
5	PikkuSydän-yrityksen liiketoimintasuunnitelman laatiminen	20
6	Pohdinta	24
	Lähteet	26
	Kuviot	30

1 Johdanto

Hoitohenkilöstön työpahoinvoinnista ja hoitotyön kuormittavuudesta on puhuttu jo vuosia. Medikumppanin (2021) teettämästä Unelmien hoitotyö- tutkimuksesta selviää, että vaikka hoitajat pääosin pitävät työstään, kokemus autonomian ja arvostuksen puutteesta heijastuu hoitohenkilöstöön uupumuksena. Yrittäjänä hoitajalla on mahdollisuus vaikuttaa omaan työaikaan, palkkaukseen ja sitä kautta kokonaisvaltaiseen työhyvinvointiin. (Medikumppani 2023.)

Yrittäjänä toimiminen tuo mukanaan monia positiivisia näkökohtia. Sairaanhoidajayrittäjä kokee työnsä merkityksellisenä ja arvokkaana, mikä lisää työn mielekkyyttä. Motivaatio työn tekemiseen on korkea ja yrittäjä jaksaa hyvin työssään. Yrittäjyyteen houkuttelevat erityisesti työn itsenäisyys, työkuorman säätely ja vapaus, jotka antavat mahdollisuuden toteuttaa työtä omalla tavallaan (Lähdeniemi, Teppo & Raulo 2023).

Haave omasta yrittäjyydestä pohjautuu ajatukseen kiireettömästä ja lämpimästä asiakaskohtaamisesta. Yritysideani on tuottaa palvelua odottavalle äidille ja perheelle varhaisraskauden ultraäänitutkimuksen kautta sekä imetysohjausta jo raskauden aikana ja synnytyksen jälkeen. Yritykseni palvelut eivät korvaa julkisen terveydenhuollon tarjoamia sikiöseulontaultraääniä eikä siten palveluihin kuulu sikiödiagnostiikka. Vastaanotolla keskitytään sikiön havaitsemiseen kohdussa, sydänäänien kuunteluun ja raskauden alkamisen konkretisoitumiseen perheelle. Nämä ensitreffit vauvan kanssa tuovat perheelle turvallisen vahvistuksen siitä, että odotettu lapsi on saanut alkunsa ja perhe on kasvamassa. Yritykseni palveluihin kuuluu lisäksi imetysohjaus jo raskausaikana sekä vauvan syntymän jälkeen.

Jokainen perhe on yksilöllinen ja tuntemukset ainutlaatuisia, joten on tärkeää, että jokainen asiakas tulee kohdatuksi yksilöllisesti ja aidosti välittäen. Uskon, että omakohtaiset kokemukset äitiydestä, raskauden eri vaiheista ja synnytyksen jälkeiseltä ajalta luovat hyvän pohjan liikeidean työstämiselle. Olen valinnut opiskelujeni aikana täydentävät opinnot ja harjoittelupaikat lapsiin ja perheisiin liittyen. Vastasyntyneiden vuodeosastolla työskenneltyäni vahvistui intohimo äitiyden, perheiden ja vastasyntyneiden parissa työskentelyyn. Olen vakavasti pohtinut jatkokoulutautumista kätilöksi tai terveydenhoitajaksi, mikä tukisi ja vahvistaisi osaamistani tämän toimialueen yrityksen perustamiselle.

Opinnäytetyössä tarkastellaan sosiaali- ja terveydenhuoltoalan yrittämiseen liittyviä erityispiirteitä ja mitä toimia yrityksen perustaminen vaatii. Työssä avataan olennaisimmat lupa-asiat ja lainkohdat, jotka alan yrittäjän tulee tietää. Työn osana laaditaan liiketoimintasuunnitelma, jonka avulla voidaan tehdä päätös liiketoiminnan aloittamisesta. Oma kiinnostus

yrittäjyyteen ja sen tarjoamiin työllistymismahdollisuuksiin on yksi peruste tämän opinnäytetyön tekemiselle.

2 Opinnäytetyön tarkoitus ja tavoite

Tämän opinnäytetyön tarkoitus on kuvata sosiaali- ja terveysalan yritystoimintaan kuuluvia erityispiirteitä ja edellytyksiä. Teoriaosuudessa selvitetään sosiaali- ja terveysalan yrityksen perustamiseen liittyviä lupa-asioita ja lainkohtia sekä avataan yrittämiseen, yritykseen ja liiketoimintasuunnitelmaan liittyviä käsitteitä. Teoriaosuudessa syvennytään lisäksi yritykseni tarjoamiin palveluihin eli varhaisraskauden ultraäänitutkimukseen sekä imetyksen tukemiseen ja ohjaukseen jo raskauden aikana ja synnytyksen jälkeen. Tämän toiminnallisen opinnäytetyön tavoitteena on laatia liiketoimintasuunnitelma perustettavalle yritykselleni nimeltä PikkuSydän. Liiketoimintasuunnitelman perusteella arvioidaan yrityksen menestymismahdollisuudet Länsiudellamaalla. Liiketoimintasuunnitelman laatimiseen käytetään internetistä saatavaa valmista pohjaa. Oma henkilökohtainen tavoitteeni on vahvistaa tietämystäni sote-alan yrittäjyyteen liittyen ja kartoittaa tietoa yrityksen perustamiseen, kannattavuuteen ja menestymiseen markkinoilla. Liiketoimintasuunnitelma auttaa hahmottamaan yritykseni toimintaa kokonaisvaltaisesti. Tämän opinnäytetyön toimeksiantajana toimii opinnäytetyön kirjoittaja itse, sillä PikkuSydämen liiketoimintasuunnitelma rakentuu hänen omasta visiostaan ja näkemyksestään tulevasta yrityksestä.

Opinnäytetyöprosessi sai alkunsa loppuvuodesta 2023 aiheen lopullisella valinnalla ja sen rajaamisella. Aihevalinta oli helppoa, sillä opinnäytetyön kirjoittaja on halunnut perehtyä sosiaali- ja terveysalan yrittäjyyteen jo vuosia ja sitä kautta oman perustettavan yrityksen mahdollisuuksiin ja kannattavuuteen. Opinnäytetyö mahdollisti tämän ja aiheen valinta tuntui siksi luonnolliselta. Kiinnostuneisuus yrittäjyyttä kohtaan on vahvistunut opintojen ja opinnäytetyöprosessin aikana. Aiheanalyysiin kirjoitin pohdintaa aiheesta ja tärkeimpien lähteiden kartoittamisesta. Alkukeväältä 2024 alkoi teoriaosuuden kirjoittaminen ja aiheeseen tarkempi perehtyminen. Ajatusten saaminen konkreettisesti opinnäytetyöhön ja työn rakentuminen loogiseksi kokonaisuudeksi on ollut tämän prosessin suurin haaste. Aikataulullisesti olen pysynyt tavoitteessa ja opinnäytetyön olisi tarkoitus valmistua kesään 2024 mennessä. Ajankohtaisuus ja luotettavuus ovat rajanneet työtäni ja olen pyrkinyt välttämään vanhentunutta tietoa. Opinnäytetyössäni on aina viitattu lähteisiin ja lähdeluettelo on Laurea-ammattikorkeakoulun ohjeiden mukaisesti laadittu.

Opinnäytetyöni tietoperustan keskeisimmät käsitteet ovat liiketoimintasuunnitelma, yritystoiminta sosiaali- ja terveysalalla, imetysohjaus ja varhaisraskauden ultraäänitutkimus. Teoriatiedon haussa on hyödynnetty eri terveydenhuollon tietokantoja, kuten Hoitotyön tutkimussäätiö (Hotus), Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL), Sosiaali- ja terveysministeriö

(STM), Terveyskirjasto ja Terveyskylä. Etsin lähteitä ja tietoa erityisesti liiketoimintasuunnitelmaan, yrityksen perustamiseen, yrittäjyyteen ja sairaanhoitajayrittäjyyteen liittyen. Ajankohtaisin tieto löytyi internetistä yksinkertaisia hakusanoja käyttäen. Lainsäädännön- sekä lupa- ja valvonta-asioiden tiedonhaku perustui Finlexin, Valviran ja Aluehallintaviraston ajankohtaiseen tietoon.

3 Yritystoiminta sosiaali- ja terveysalalla

3.1 Yrittäjäksi

Yrittäjäksi voi ryhtyä monen eri polun kautta. Joku haluaa ottaa ohjat omiin käsiinsä ja perustaa oman yrityksen, toiselle syttyy erinomainen liikeidea ja kolmas saattaa haluta jatkaa sukupolvelta toiselle siirtyvää liiketoimintaa. Yrityksen perustamisen vaihtoehdoksi voi myös harkita jo toiminnassa olevan yrityksen ostamista. (Yrittäjät 2023.)

Yrittäjyys tarjoaa mahdollisuuden tehdä asioita omien arvojen mukaan ja omalla tavalla. Yrittäjyys on tapa ansaita elantonsa tekemällä itselle mielekästä työtä. Moni kuvailee yrittämistä elämäntavaksi ja se vaatiikin sitoutumista ja sinnikkyyttä. Olet yrittäjä aina, olipa sinulla työaika tai ei. (Yrittäjät 2023.)

Yrittäjällä täytyy olla tiettyjä ominaisuuksia ja taitoja, jotta yritystoiminta olisi tuloksellista ja mielekästä. Toimiva liikeidea ja usko omaan liikeideaan ovat avainasemassa. Yrittäjällä tulee olla osaamista ja ymmärrystä yrityksen toimialalta. Oma-aloitteisuus, määrätietoisuus, riskinotto kyky ja epävarmuuden sietokyky ovat tärkeitä ominaisuuksia yrittäjällä. Halu tehdä rahaa ja ansaita elantonsa ajavat yrittäjää eteenpäin liiketoiminnassa ja tekevät yrittämisestä palkitsevaa. (Uusyrityskeskus 2022, 9.) Menestyvän yrityksen pyörittäminen ei vaadi synnynäisiä yrittäjäominaisuuksia, sen sijaan näitä ominaisuuksia voi opetella ja kehittää (Arola, Ihatsu, Karhukorpi, Longi, Nevaharju, Salin & Laaksonen 2024).

Elämäntilanne ja yritysidea määrittävät sen, onko järkevää sitoutua päätoimiseksi yrittäjäksi vai toimia sivutoimisena yrittäjänä. Henkilökohtaisesti on otettava huomioon taloudellinen tilanne, perheveloitteet ja muut elämäntilanteet, jotka voivat vaikuttaa päätökseen. Päätoimiseksi yrittäjäksi ryhtyminen vaatii suurempaa taloudellista sitoutumista ja riskinottoa, kun taas sivutoiminen yrittäjyys voi tarjota turvallisuutta ja joustavuutta, kun säilytetään esimerkiksi kokopäivätyö. Päätoiminen yrittäjyys on yrittäjän pääasiallinen työ ja toimeentulon lähde. Se siis asettaa toiminnalle tiukan kannattavuuden vaatimuksen. Sivutoimisena yrittäjänä taloudellinen riski on pienempi, mutta vähimmäisvaatimus yrityksen kannattavuudelle on silloinkin, että yrityksen tulot kattavat menot. Sivutoiminen yrittäjyys saattaa olla yhdelle keino ansaita ylimääräistä tienestiä, toiselle se voi olla harrastus ja kolmannelle kokeilla kantaako oma yritysidea. Uusyrityskeskus (2022) suosittelee, että sivutoiminen yrittäjyys

palkkatyön ohella kannattaa, jos ei ole vielä varmuutta siitä, voisiko liiketoiminta olla kannattavaa tai löytyykö asiakaskuntaa tarpeeksi. Huomioitavaa on, että työntekijänä palkkatyössä ei voi sivutoimivana harjoittaa työnantajan kanssa kilpailevaa toimintaa, sivutoimesta riittää usein ilmoitus työnantajalle suullisesti tai kirjallisesti. (Uusyrittyskeskus 2022.)

3.2 Yrittäjäksi sosiaali- ja terveysalalle

Sosiaali- ja terveysalalle yrittäjäksi ryhtyminen ei ole yhtä vaivatonta kuin muilla toimialoilla. Sosiaali- ja terveysalan yrittäjyyteen liittyy useita erityisvaatimuksia, sillä ala on varsin säädeltyä. Toiminta on ihmiskeskeistä ja työn keskeiset sisällöt ovat huolenpito, hoiva ja empatia. (Arola ym. 2024.) Sosiaali- ja terveystalouden yrityksiä valtaosa on terveyspalveluyrityksiä. Vuonna 2018 niitä oli yhteensä 15 057. Alan yrittäjyys on pääosin pienyrittäjyyttä ja valtaosa alalla toimivista yrityksistä työllistää alle kymmenen henkeä. Suuria, yli 250 henkilöä työllistäviä yrityksiä oli vuonna 2018 yhteensä 46. Valtaosa sosiaali- ja terveysalan yrittäjistä ovat naisia. Vuonna 2017 luku oli noin 70 prosenttia. (TEM- Toimialapalvelu 2020.)

Hyvinvointialan palveluntuottaja on tavallisesti yritys, yhdistys tai säätiö. Palveluntuottaja tarjoaa kunnille, yksityisille asiakkaille tai yrityksille yksityisiä sosiaalipalveluja, yksityisiä sosiaalihuollon tukipalveluja, yksityisiä terveydenhuollon tukipalveluja tai muita hyvinvointialan palveluja. Kunnallisia palveluja voidaan täydentää yksityisillä sosiaali- ja terveystalouden palveluilla tai tarjota niille vaihtoehtoja. Lääkäri- ja hammaslääkäripalvelut, terapiapalvelut, kotisairaanhoido, kuntoutus, fysioterapia ja työterveyshuolto ovat yleisimpiä yksityisiä terveydenhuolto- palveluja. Sosiaalipuolella yleisimpiä ovat vanhusten ja vammaisten kotipalvelut ja palveluasuminen, lasten ja nuorten laitos- ja perhehoito, lasten päivähoito sekä siivous ja kotiapu. Lisäksi on monipuolinen joukko muita yrityksiä, jotka tarjoavat yksityisiä hyvinvointipalveluja. (Luomala 2014.)

Yksityisestä elinkeinoharjoittajasta yleiskielessä käytetään nimitystä toiminimi, toiminimiyrittäjä, tmi, tai yksityisliike. Verohallinto käyttää nimityksiä ammatinharjoittaja tai liikkeenharjoittaja. (YTJ 2023.) Käytän tässä kontekstissa nimeä yksityinen ammatinharjoittaja. Yksityisen ammatinharjoittajan toiminta pääsääntöisesti perustuu henkilökohtaiseen ammattitaitoon. Ammatinharjoittaja toimii lähes aina itsenäisesti ja hakee omia ansioita pienimuotoisella toiminnallaan. (Ukko.fi 2021.) Ammatinharjoittaminen on yksinkertaisinta yrittämistä. Sillä tarkoitetaan sellaista toimintaa, jossa terveydenhuollon ammattihenkilö ei ole julkisessa virassa eikä muussakaan palvelusuhteessa, vaan tuottaa palvelut suoraan asiakkaalle itsenäisesti. (Lääkäriliitto 2023.) Yksityinen ammatinharjoittaja on henkilö, joka harjoittaa liiketoimintaa omissa nimissään ja vastaa kaikista sopimuksista sekä sitoumuksista henkilökohtaisella omaisuudella ja varallisuudella. Tämä tarkoittaa myös sitä, että yritystoiminnan riskit ovat aina samalla henkilökohtaisia riskejä. (Yrityksen perustaminen 2023.) Ammatinharjoittaja ei

saa palkkaa, vaan hän voi tehdä yksityisottoja, eli nostaa rahaa vapaasti omaan käyttöönsä (Ukko.fi 2021.) Terveystenhuollon palveluiden antaminen yksityisesti ammatinharjoittajana on luvanvaraista. Jos palveluja annetaan itsenäisenä ammatinharjoittajana tai kun työnantaja järjestää itse terveyshuollon lakisääteiset palvelut, lupaa ei tarvita. (STM 2023.)

3.3 Luvat ja lait toiminnan takana

Suomessa toimii elinkeinovapaus, mikä tarkoittaa, että elinkeinon harjoittaminen ei yleensä vaadi erityistä lupaa. Kuitenkin jotkin elinkeinotoiminnot on säädetty luvanvaraisiksi ja silloin lupaa on haettava ennen toiminnan aloittamista virastolta, jonka toimialaan asia kuuluu. (Uusyrityskeskus 2022, 38.)

Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan keskusvirasto on Valvira, joka ohjaa, myöntää lupia ja valvoo. Valvira ohjaa aluehallintovirastojen ja hyvinvointialueiden sosiaali- ja terveydenhuoltoon liittyvissä tehtävissä, varhaiskasvatukseen liittyvissä tehtävissä, alkoholihallintoon liittyvissä tehtävissä ja terveydensuojeluun ja tupakkavalvontaan liittyvissä tehtävissä. Valvira myöntää luvat ja rekisteröinnit, kuten ammattioikeudet, sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden laillistukset, nimikesuojaukset ja määräaikaiset luvat. Elinkeinojen harjoittamiset, kuten valtakunnalliset sosiaali- ja terveydenhuollon palveluyksiköiden ja palveluntuottajien rekisteröinnit ovat Valviran luvan alaisia. Valvira valvoo sosiaali- ja terveydenhuollon organisaatioiden ja ammattihenkilöiden toimintaa sekä asiakas- ja potilastietojärjestelmän olennaisten vaatimusten toteutumista. (Valvira 2023.)

Vuoden 2022 lopussa Valviran luvalla toimi yhteensä 1034 yksityistä terveydenhuollon palveluntuottajaa ja 8728 toimipaikkaa. Uusia toimipaikkoja tuli lisää 395. Uusia yksityisiä terveydenhuollon lupia myönnettiin 37 prosenttia enemmän kuin edellisellä vuonna. Tämä tarkoittaa sitä, että yksityisen terveydenhuollon palveluntuottajien ja toimipaikkojen määrät kasvavat vuodesta toiseen. (STT 2023.)

Aluehallintovirastot vastaavat alueellisesta valvonnasta ja ohjauksesta. Aluehallintovirastoja löytyy Suomesta yhteensä kuusi. Ne valvovat ja ohjaavat yksityistä sosiaali- ja terveyshuoltoa. Aluehallintovirasto myöntää luvat, joita yksityiset sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottajat tarvitsevat. Toimintaan kuuluu myös yksityisten, että julkisten palvelujen valvonta lain edellyttämällä tasolla. Aluehallintovirastot vastaavat myös työsuojelun valvonnasta, sosiaali- ja terveydenhuollon sekä ympäristöterveyden alueellisesta valvonnasta ja laillisuusohjauksesta sekä myöntävät toimiluvat alueen yksityisille sosiaali- ja terveysalan palveluntuottajille. (STM 2023.)

Muita laatu ja toimintavaatimuksia ovat esimerkiksi ammatilliset pätevyysvaatimukset, oma-
valvontasuunnitelma ja toimintakertomus. Laillistetun ammattihenkilön tehtävässä voi toimia
vain kyseiseen ammattiin koulutettu. Tutkinnon suorittaneet merkitään sosiaali- ja terveyden-
huollon ammattihenkilöiden rekisteriin Terhikkiin, joka on Valviran ylläpitämä tietopalvelu.
(Sairaanhoitajat 2024.) Laillistettuja ammattihenkilöitä ovat sellaiset terveydenhuollon am-
mattihenkilöt, joilla on ammatinharjoittamisoikeus, kuten lääkärit, hammaslääkärit, proviiso-
rit, sairaanhoitajat, kätilöt, terveydenhoitajat, fysioterapeutit, ravitsemusterapeutit, toimin-
taterapeutit, puheterapeutit, psykologit, laboratoriohoitajat, röntgenhoitajat, suuhygienistit,
optikot ja hammasteknikot. (Vero 2019.)

Oma-
valvontasuunnitelma on asiakirja, johon kaikki keskeiset toimenpiteet kirjataan. Näin
palveluntuottajat valvovat toimintayksikköjään, tuottamiensa palvelujen laatua ja henkilö-
kunnan toimintaa. Oma-
valvontasuunnitelma on palvelun kehittämisen ja laadun päivittäinen
työväline. (Valvira 2024.)

Toimintakertomus on yksityisen terveydenhuollon palvelujen tuottajan raportointimenetelmä,
joka on annettava vuosittain lupaviranomaiselle seuraavan vuoden helmikuun loppuun men-
nessä. Vuosittaisen toimintakertomuksen tulee toimittaa Oy, Ay, Ky, Ry, osuuskunta, säätiö ja
yksityinen ammatinharjoittaja. Siinä tulee ilmoittaa terveydenhoidon ja sairaanhoidon palve-
luita koskevat muutokset, mahdollisen toiminnan ja toimitilojen muutokset, henkilökunnan
muutokset, sekä annettavat terveyden- ja sairaanhoidon palveluja koskevat toimintatiedot.
(Valvira 2024; Lääkäriliitto 2024.)

Yksityisten palveluntuottajien on ennen toiminnan aloittamista sosiaali- ja terveydenhuolto-
alalla haettava toimintaan lupa tai tehtävä siitä kirjallinen ilmoitus. Kahden tai useamman
aluehallintoviraston alueella toimivalle palvelun tuottajalle lupaviranomainen on Valvira. Yh-
den aluehallintoviraston alueella toimivalle palveluntuottajalle luvan myöntää aluehallintovi-
rasto. Ennen kuin lupa on myönnetty, toimintaa ei saa aloittaa. Toimintalupa myönnetään
palveluntuottajalle, joka täyttää laissa asetetut kriteerit palvelujen tuottamiseen. Luvan
myöntämisen edellytyksiä ovat muun muassa toiminnan edellyttämä henkilökunnan määrä ja
koulutus, asianmukaiset tilat ja laitteet, ammatinharjoittamisoikeus, työkokemus, terveyden-
huollon palveluista vastaavan johtajan kokemus, lääketieteellinen asianmukaisuus ja potilas-
turvallisuuden huomioiminen. Terveydenhuollon palvelujen tarjoamiseen tulee olla lupa,
jonka lupaviranomainen on myöntänyt palveluntarjoajalle. Jos olennaisia muutoksia toimin-
nassa tapahtuu, kuten muutto uusiin tiloihin, tulee niihin hakea luvanmuutosta. (Valvira
2024.)

Yksityinen ammatinharjoittaja on velvollinen tekemään perustamisilmoituksen kaupparekiste-
riin, jos harjoitetaan luvanvaraista toimintaa, jos toimitaan erillisessä toimipaikassa tai jos
ammattinharjoittaja käyttää työntekijöitä palveluksissaan (Yrityksen perustaminen 2023).

Ilmoituksen jälkeen ammatinharjoittaja saa Y-tunnuksen. YTJ- palvelussa voi samanaikaisesti ilmoittautua verohallinnon ennakkoperintärekisteriin ja työnantajarekisteriin. (YTJ 2023.) Yksityisen ammatinharjoittajan tulee tehdä toiminnan aloittamisesta myös kirjallinen ilmoitus aluehallintovirastolle, missä tulee käydä ilmi ne terveyden- ja sairaanhoidon palvelut, joita ammatinharjoittaja harjoittaa. Paikka, jossa palvelua tehdään, tulee mainita myös ilmoituksessa. (Vero 2019.)

Terveyden ja sairaanhoitopalvelujen myynnistä ei suoriteta arvonlisäveroa, mikä tarkoittaa, että se on verosta vapautettua toimintaa.

Tähän kuuluvat arvolisäverolain 35 § mukaan:

- *Valtion tai kunnan ylläpitämässä terveydenhuollon toimintayksikössä annettava hoito mitä saa julkisesta terveydenhuollon yksiköstä. Esimerkiksi sairaala tai terveyskeskus.*
- *Yksityisestä terveydenhuollosta annetussa laissa (152/90) tarkoitettu hoito, mitä saa yksityisestä terveydenhuollon yksiköstä. Esimerkiksi yhtiö, osuuskunta, yhdistys tai säätiö.*
- *Sellaisen terveydenhuollon ammattihenkilön antama hoito, joka harjoittaa toimintaansa lakiin perustuvan oikeuden nojalla tai joka on lain nojalla rekisteröity, esimerkiksi itsenäinen terveydenhuollon ammatinharjoittaja.*

Jotta annettava hoito terveydenhuollon yksikössä voi olla arvonlisäverotonta, täytyy hoidon antajan olla terveydenhuollon laillistettu ammattihenkilö (Vero 2019).

Suomessa kaikkea yritystoimintaa ohjataan jonkin verran lainsäädännöllä, jota valtion ja kuntien viranomaiset valvovat (Rissanen & Sinkkonen 2004, 7). Sosiaali- ja terveysministeriö antaa ohjeita sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädännön toimeenpanosta sekä antaa ohjeita ja suosituksia terveydenhuollon ammattihenkilöille (EU-terveydenhoito.fi 2024.)

Yksityisiä sosiaali- ja terveystalvueluita koskevia säädöksiä:

- Laki yksityisestä terveydenhuollosta (152/1991)

Säätölee yksityisten terveystalvuelujen tarjoamisesta. Laki määrittelee yksityisen terveydenhuollon harjoittamisen edellytykset, valvonnan sekä potilaiden oikeudet ja potilasturvallisuuden varmistamisen.

- Asetus yksityisestä terveydenhuollosta (744/1990)

Täydentää lakia yksityisestä terveydenhuollosta ja sisältää terveystalvuelujen tarjoamista koskevia tarkempia määräyksiä ja säännöksiä.

- Sosiaali- ja terveysministeriön asetus yksityisestä terveydenhuollosta (7/2006)

Täsmentää ja ohjeistaa yksityisen terveydenhuollon käytäntöjä ja toimintaa. Sisältää määräyksiä terveyspalvelujen laadusta, potilasturvallisuudesta, tilojen ja laitteiden vaatimuksista sekä terveydenhuollon ammattihenkilöiden pätevyysvaatimuksista.

- Laki terveydenhuollon ammattihenkilöistä (559/1994)

Määrittelee terveydenhuollon ammattihenkilöiden pätevyysvaatimukset, koulutuksen, oikeudet ja velvollisuudet sekä ammatinharjoittamisen edellytykset ja valvonnan.

- Laki potilaan asemasta ja oikeuksista (785/1992)

Määrittelee potilaiden oikeudet ja aseman terveydenhuollossa. Oikeus saada riittävää ja ymmärrettävää tietoa terveydentilastaan ja hoitovaihtoehtoista, sekä oikeutta yksityisyyden suojeluun ja tietosuojaan.

- Terveydenhuoltolaki (1326/2010)

Säädetään terveydenhuollon palveluista ja potilaan valinnanvapaudesta. Laki edellyttää, että terveydenhuollon toiminnan tulee perustua näyttöön, sen on oltava turvallista, laadukasta ja asianmukaisesti toteutettua.

3.4 Imetys

Vauvojen imetys on yleistynyt imeväisruokintaselvityksen mukaan. Vuonna 2019 alle kuukauden ikäisistä vauvoista 57 prosenttia oli täysimetettyjä ja lähes kaikki vauvat saivat äidinmaitoa ainakin jonkin verran. Neljän kuukauden ikäisistä vauvoista puolet olivat täysimetettyjä ja vuoden ikää lähestyvistä vauvoista imetettyjen osuus oli 58 prosenttia. (Ikonen 2020.) Hoitotyön tutkimussäätiön tutkimuksen mukaan raskaudenaikaista ryhmämuotoista tai yksilöohjausta saaneet äidit imettivät merkittävästi yleisimmin kuusi kuukautta synnytyksen jälkeen verrattuna äiteihin, jotka eivät osallistuneet raskaudenaikaiseen ohjaukseen. Kaikki tuen muodot yhdessä lisäsivät imetyksen pituutta ja vähensivät riskiä lopettaa ennen kuutta kuukautta. Kaikki tuen muodot myös lisäsivät täysimetyksen kestoja. Ammatillaisen ja vertaistukijan tarjoamalla tuella oli siis positiivinen vaikutus. (Hotus 2024.)

Imetys on yksi kansanterveyden peruspilareita. Imetys ja äidinmaito tarjoavat monia etuja sekä äidille että vauvalle. Se vähentää tutkitusti lapsen sekä äidin sairastuvuutta. Imetys on luonnollinen tapahtuma ja äidinmaito ihanteellinen ravinto vastasyntyneelle, joka tukee vauvan kehitystä ja suojaa infektioilta. Vauva saa äidinmaidosta riittävästi ravintoaineita ja

energiaa kehitystä ja kasvua varten. Vauvan ja äidin keskinäinen vuorovaikutus vahvistuu onnistuneen imetyksen myötä ja lapsen psyykinen hyvinvointi tulevaisuudessa rakentuu tämän turvallisen kiintymyssuhteen pohjalta. (Terveyskirjasto 2023; Ohtonen- Jones 2019.) World health organisation (WHO) suosittelee täysiaikaisille vastasyntyneille täysimetystä kuuden kuukauden ikään asti ja imetystä kahteen ikävuoteen asti (WHO 2023). Suomessa Sosiaali- ja terveysministeriö (STM) on antanut omat vastasyntyneiden ravitsemussuositukset, joissa suositellaan täysimetystä kuuteen kuukauteen asti ja imetystä yhteen ikävuoteen asti (STM 2004).

Imetys on taitolaji, joka vaatii harjoittelua ja aikaa. Suurin osa odottavista suomalaisista äideistä suunnittelee antavansa vauvalleen äidinmaitoa imettämällä. Imetysohjaus jo raskausaikana tukee imetystä ja sen jatkumista sekä vahvistaa äidin luottamusta imetykseen ja siitä selviytymiseen. Onnistuneessa imetysohjauksessa autetaan äitiä löytämään hyvä imetysasento ja vauvaa hyvän imuotteen löytämisessä. Imetyksen tulee olla sekä äidille että vauvalle miellyttävää. Imettää voi monissa erilaisissa asennoissa ja usein kokeilemalla eri asentoja löytyy juuri oikea asento äidille ja vauvalle. Vastasyntyneelle paras asento on usein sellainen, jossa äiti makaa tai istuu rennosti takanoja-asennossa ja vauva saa maata vatsallaan äidin rintakehän päällä, napa napaa vasten. Hyvässä asennossa vauvalla on hartiat, lonkat ja korvat samassa linjassa, eikä pää tai vartalo ole kiertynyt. Vauvan pää on kallistunut hieman taaksepäin ja nenä on nännin kanssa kohdakkain, jolloin vauva saa suun avattua suureksi ja haukattua rinnasta kunnolla kiinni. (Terveyskylä 2020; Imetyksen tuki 2016.) Hyvässä imetysohjauksessa yhdistyy samalla tiedollinen ohjaaminen ja tuki koko perheelle. Hoitokäytännöillä ja terveydenhuollon antamalla imetysohjauksella on suuri vaikutus imetyksen onnistumiselle. (Hotus 2020.)

Imetys ei aina lähde käyntiin toivotulla tavalla vaan sen kanssa voi esiintyä haasteita. Imetyksen alkuvaihe on molemmille, sekä vauvalle että äidille uuden asian opettelua ja toisiin tutustumista. Ihokontakti ja tiheä lapsentahtinen imetys on keskeistä imetyksen onnistumisen kannalta. (Tiitinen 2023.) Ensipäivien alkuhaasteita voivat olla vauvan suppea imuote, hermostuminen rinnalla, maidon nouseminen ja rintojen pingottuminen, imetyksen sattuminen, rikkoutuneet rinnanpääät ja vauvan uneliaisuus (Imetyksen tuki 2021). Kun imetys aiheuttaa huolta on tärkeää, että apua saa nopeasti imetyskoulutuksen saaneelta ammattilaiselta. Imetysohjausta on mahdollista saada julkiselta puolelta, kuten synnytysairaalaista, neuvolasta tai imetyspoliklinikoilta. Suomessa toimii myös yksityisiä imetysohjaajia, joiden palvelut ovat maksullisia. Yksityinen imetysohjaaja voi viedä palvelun asiakkaan kotiin tai pitää vastaanottoimintaa. Imetysohjaajalla tulee olla soveltuva pätevyys ja taito auttaa imetystilanteiden haasteissa. Imetysohjaaja-tutkinto antaa perusvalmiudet imetysohjaamiseen ja sitä tarjoaa muun muassa WHO. Tämä imetyskoulutus on kestoltaan 20 tunnin pituinen. (Imetyksen tuki 2023.)

3.2 Varhaisraskauden ultraäänitutkimus

Positiivisen raskaustestin jälkeen moni perhe haluaa varmistuksen siitä, että kohdussa todella kasvaa sikiö. Monikaan ei malta odottaa raskausviikolle 11, että pääsee tapaamaan vauvaa ensimmäistä kertaa, vaan varaa ajan yksityiseen yritykseen, joka tarjoaa varhaisraskauden ultraäänitutkimuksia.

Suomessa jokaiselle raskaana olevalle naiselle tarjotaan kaksi maksutonta ultraäänitutkimusta. Nämä ovat sikiöseulontatutkimuksia, joissa voidaan havaita poikkeavuuksia, kuten kromosomipoikkeavuus, korostunut niskaturvotus tai rakennepoikkeavuus. Sikiöseulontojen järjestämisen periaatteena on tarjota raskaana oleville vapaaehtoisia, yhdenmukaisia, laadukkaita ja maksuttomia seulontatutkimuksia ja tarvittaessa näihin liittyviä jatkotutkimuksia. Sikiöseulontojen tavoitteena on lisäksi parantaa sikiön ja lapsen hoitomahdollisuuksia ja näin vähentää syntyvien lasten sairastavuutta ja imeväiskuolleisuutta. Raskaana oleville annetaan kattavasti tietoa seulonnoista, niiden vaihtoehdoista ja niihin liittyvistä jatkotutkimuksista. Jos seulonnassa tulee epäily sikiön poikkeavuudesta, saa raskaana oleva päättää halusta osallistua jatkotutkimuksiin. Jatkotutkimuksia voivat olla esimerkiksi sikiön kromosomien tutkimus istukka- tai lapsivesinäytteestä. (Suvivuo 2023.)

Raskausviikoilla 11+0-13+6 tehdään ensimmäinen ultraääniseulontatutkimus. Siinä selvitetään sikiöiden lukumäärä ja varmennetaan raskauden kesto. Lisäksi voidaan tutkia sikiön rakenteita pääpiirteittäin ja mitata niskaturvotus. Lisääntynyt niskaturvotus voi merkitä suurentunutta rakenne- tai kromosomipoikkeavuuden riskiä. Toinen ultraääniseulontatutkimus tehdään raskausviikoilla 19-21. Tarkoituksena on tutkia sikiön pään, sisäelinten ja raajojen rakenteita. Sikiön kasvua ja istukan sijaintia tarkastellaan sekä arvioidaan lapsiveden määrää. Usein näillä raskausviikoilla voidaan jo selvittää syntyvän lapsen sukupuoli. Tässä rakennetutkimuksessa voidaan todeta kolme neljästä sikiön merkittävästä rakennepoikkeavuudesta. (Terveyskylä, naistalo 2021.) Varhaisraskauden ultraäänitutkimus ei kuulu Suomen neuvolajärjestelmän piiriin, vaan sitä tarjoavat yksityiset palveluntarjoajat ja se on asiakkaalle maksullista (Uro 2020).

Yksityiset palveluntarjoajat tarjoavat varhaisraskauden ultraäänitutkimuksia, johon voi mennä jo raskausviikolta 7 eteenpäin, eli noin 2-3 viikkoa positiivisen raskaustestin jälkeen. Tämä yksityinen palvelu on lisä julkisen sektorin palveluille, jossa palvelun laatu, monipuolisuus, saatavuus ja kiireettömyys ovat keskiössä. Tässä varhaisraskauden ultraäänitutkimuksessa varmistetaan raskauden kesto, raskauden sijainti kohdun sisällä sekä sikiöiden lukumäärä. Sikiön sydämensyke normaalissa raskaudessa nähdään useimmiten jo näillä raskausviikoilla. Varhaisultraäänitutkimus on kivuton ja turvallinen toimenpide, joka tehdään yleensä emättimen kautta. (Ovumia 2023.)

4 Liiketoimintasuunnitelma

Liiketoimintasuunnitelma tarkoittaa perustettavan tai jo olemassa olevan yritystoiminnan suunnitelmaa. Liiketoimintasuunnitelmassa käydään läpi kaikki ne kohdat, jolla voidaan varmistaa yrityksen menestyminen. Yrityksen menestyminen voidaan määritellä sillä, että yrittäjä tai yritys saavuttaa unelmansa. Unelma on tavoite, johon pyritään ja joka on mahdollista saavuttaa toteuttamalla yritystoiminta liiketoimintasuunnitelman mukaan. Unelmalla on yritystoiminnassa nimi ja sitä kutsutaan visioksi. (Hesso 2013, 10-11.)

Liiketoimintasuunnitelma on kirjallinen suunnitelma, jonka kautta pääsee toteuttamaan liikeideaa käytännössä. Se toimii pääsisältönä yritystoiminnan aloittamisessa sekä työkaluna sen kehittämisessä. (Uusyrittäjäkeskus 2022.) Olennaisinta liiketoimintasuunnitelmassa on tarkastella realistisesti yritystoimintaan liittyviä kuluja sekä budjetoida niitä, jotta saadaan konkreettinen suunnitelma yritystoiminnan kannattavuudelle. Tämän lisäksi tärkeää on hahmottaa miksi asiakkaat haluavat ostaa palvelua tai tuotetta juuri sinun yritykseltäsi ja mistä nämä asiakkaat tulevat. Liiketoimintasuunnitelma on paitsi hyödyllinen yrittäjälle itselleen, mutta myös mahdollisille yrityksen rahoittajille ja erilaisille yrittäjyyden asiantuntijoille sekä liikekumppaneille. (Yrityksenperustaminen.net 2024.) Liiketoimintasuunnitelmassa kuvataan oma osaaminen, yrityksen tuotteet ja palvelut sekä niiden myynti ja markkinointi, asiakkaiden kartoittaminen, yrityksen toimintaympäristö, yrityksen riskitekijät sekä mahdolliset kilpailijat markkinoilla. (Uusyrittäjäkeskus 2022.)

Erilaiset laskelmat, kuten rahoitus-, kannattavuus-, myynti- ja kassavirtalaskelmat ovat merkittävä osa yrityksen liiketoimintasuunnitelmaa, sillä niiden kautta voi arvioida yrityksen kannattavuutta sekä rahamäärää, minkä tarvitsee yrityksen perustamiseen. Laskelmien avulla voi selvittää kuinka paljon yritystoiminnan alkuunpano maksaa, miten toiminta rahoitetaan, kuinka paljon syntyy kuluja ja paljonko pitäisi olla myyntiä, jotta kulut tulee katetuksi sekä kuinka paljon käyttöpääomaa tarvitaan yrityksen alkuvaiheen kuluihin. Laskelmat auttavat yrittäjää ymmärtämään eri asioiden rahoitustarpeet. (Uusyrittäjäkeskus 2022.)

Mitä suurempi, erikoistuneempi ja tavoitteellisempi liiketoiminta, sitä tarkempi liiketoimintasuunnitelma tulee olla. Aloittelevalle yrittäjälle, jonka toiminta on pienimuotoista riittää alkuun yksinkertainen versio liiketoimintasuunnitelmasta. Kriittisin kysymys kuitenkin on, löytyykö liikeidealle tarpeeksi kysyntää ja onko asiakasvirta riittävä. Yrittäjä on itse oman yrityksensä asiantuntija ja liiketoimintasuunnitelma tehdäänkin vahvasti itseä varten, mutta sille on kysyntää myös rahoitusta, tukia tai starttirahaa hakiessa. (Yrittäjät 2024.)

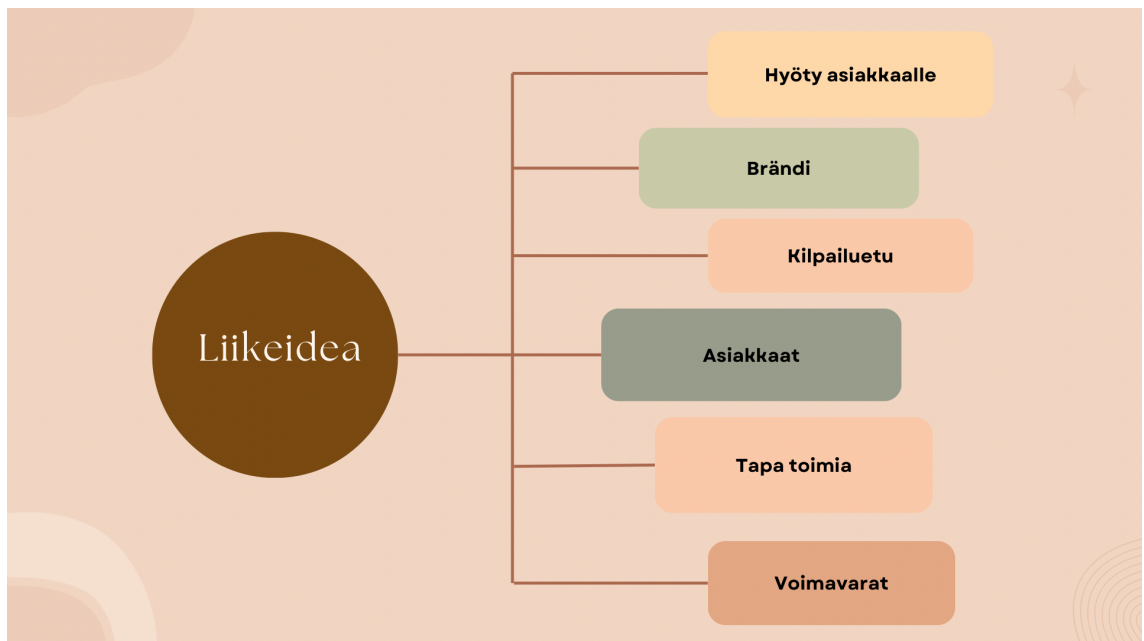

Kuvio 1: Liiketoimintasuunnitelman rakenne (Mukaillen Uusyrittyskeskus 2022).

4.1 Liikeidea

Liikeidea on yrityksen toiminnan kulmakivi. Liikeidea kertoo, miten toiminta-ajatusta käytännössä toteutetaan eli yritysidea hiotaan tämän avulla mahdollisimman konkreettiseksi. Laadukas liikeidea on ainutlaatuinen, helposti toteutettavissa ja johtaa taloudellisesti kannattavaan liiketoimintaan. Liikeideassa esitetään, millaisia tuotteita tai palveluita yritys asiakkailleen tarjoaa ja millaisia asiakkaita yritys tavoittelee. Liikeidea määrittelee tuotteen ja palvelun imagon, vahvuudet ja edut kilpaileviin yrityksiin nähden. Liikeidea on yrittäjän oma visio tai suunnitelma siitä, miten hän aikoo toteuttaa ja erottua markkinoilla. Se vastaa yleisesti kolmeen kysymykseen: mitä yritys tarjoaa, kenelle ja miten? (Suomi.fi 2021.)

Liikeidea muodostaa kilpailuedun markkinoilla. Millaisen ainutlaatuisen lisäarvon liikeidea tarjoaa? Miten erottautua kilpailijoista ja mistä asiakkaat ovat valmiita maksamaan? Olennaista on ymmärtää asiakkaiden tarpeet ja tutkia markkinoita, jotta selkeytyy idea, millaisille ominaisuuksille on sekä tarvetta, että todellista kysyntää. Liikeideaa on hyvä pohtia erilaisista näkökulmista. (Uusyrittyskeskus 2022.)

Kuvio 2: Liikeidean pohdintaa eri näkökulmista (Mukaillen Uusyrityskeskus 2022).

Laadukas liikeidea on uniikki ja erottuu kilpailijoista. Se sisältää toteuttamiskelpoisen tuotteen tai palvelun, joka saa asiakkaat innostumaan ja olemaan valmiita maksamaan siitä. Tämä johtaa kannattavaan liiketoimintaan ja mahdollistaa yrityksen kasvun. Hyvä liikeidea suuntautuu markkinoille, jotka ovat kasvussa tulevaisuudessa. Se on aikaa kestävä ja säilyttää arvonsa myös pitkällä aikavälillä. Lisäksi sen joustavuus mahdollistaa mukautumisen muuttuviin tarpeisiin. Hyvä liikeidea herättää yrittäjässä itsessään vahvaa uskoa ja intohimoa. Sen tulee olla selkeä ja yksinkertainen, että kaikki voivat ymmärtää sen. Kun liikeidea on todettu hyväksi, laaditaan sen pohjalta liiketoimintasuunnitelma. (Suomi.fi 2021.)

4.2 Tuotteet ja palvelut

Kun asiakas hankkii tuotteen tai palvelun mikä on suunniteltu huomioimaan hänen tarpeensa ja toiveensa, tuotteesta tai palvelusta saadaan enemmän hyötyä. Tällöin syntyy lisäarvoa asiakkaan kokemukseen, erityisesti jos tuote tai palvelu vastaa kohderyhmän odotuksia ja tarpeita. Laadukas tuote tai palvelu myy. (Hesso 2013, 105.)

4.3 Myynti ja markkinointi

Yksi yritystoiminnan keskeisimmistä asioista on, miten asiakkaat löytävät palvelut tai tuotteet mitä yritys tuottaa. Kun tunnistaa potentiaaliset asiakkaat, voi kohdentaa markkinointia niille kohderyhmille, jotka ovat myynnillisesti kaikkein lupaavimpia. Vaikka yrityksen tuottama palvelu tai tuote on hintalaatusuhteeltaan kilpailukykyinen, sen on tultava myös asiakkaiden tietoisuuteen. (Suomi.fi 2024.) Tärkeää on miettiä, miten palveluita tai tuotteita markkinoidaan ja mitä kanavia siihen käytetään. Sosiaalinen media yrityksen omilla kanavilla mahdollistaa

ilmaisen markkinoinnin, kun sisältö herättää huomiota ja siihen reagoidaan tykkäyksin, kommentein ja jaoin. Kohdennettu markkinointi tietyille asiakasryhmille Googlen, YouTubeen, Facebookiin, Instagramiin tai TikTokin kautta saattaa olla myös kannattavaa, sillä se mahdollistaa mainonnan juuri oikealle asiakasryhmälle. Markkinointiyhteistyö sosiaalisen median vaikuttajan kanssa voi tuoda lisää potentiaalisia asiakkaita, sillä seuraajat yleisesti luottavat vaikuttajaan ja tämän mainostamaan palveluun tai tuotteeseen. (Yritystulkki 2024.)

4.4 Rahoitus

Yrityksen perustajan on varmistuttava siitä, että perustamis- ja käynnistysvaiheeseen on rahaa riittävästi. Mahdollisuuksia on monia, voi käyttää omaa pääomaa, tulo-rahoitusta, lainaa tai julkista tukea. Tarvittava rahamäärä riippuu yrityksen liikeideasta ja yritystoiminnan luonteesta. Vierasta pääomaa myöntää pankit, eläkevakuutusyhtiöt ja muut rahoituslaitokset. Tiettyillä edellytyksillä yritys voi saada julkisista varoista myönnettävää yritystukea, jota ei tarvitse maksaa takaisin. Aloittava yrittäjä voi hakea toimeentulon turvaamiseksi starttirahaa TE-toimistolta. Starttirahaa voi saada yritystoiminnan aloitusvaiheessa, jos ryhtyy päätoimiseksi yrittäjäksi tai laajentaa sivutoimisen yritystoiminnan päätoimiseksi. Starttirahaa voi saada enintään 12 kuukautta ja se on verotettavaa henkilökohtaista tuloa. Starttirahan voi saada, jos liiketoiminta arvioidaan kannattavaksi ja yrittäjällä on joko yrittäjyyttä tukevaa kokemusta tai yrittäjäkoulutusta. Starttiraha-hakemuksen liitteeksi tarvitaan liiketoimintasuunnitelma sekä kannattavuus- ja rahoituslaskelmat, joiden perusteella tuki myönnetään. (Uusyrittäjäkeskus 2022, 12, 34.)

4.5 Yrityksen kannattavuuden arviointi ja laskelmat

Yrityksen kannattavuus on keskeinen tekijä sen olemassaolon ja toimintaedellytysten kannalta. Kannattava yritys tuottaa voittoa ja kannattamaton tappiota. Kannattavuutta voidaan laskea ja mitata. Kulmakiviä yrityksen taloudellisille toiminnan edellytyksille ovat kannattavuuden lisäksi vakavaraisuus ja maksuvalmius. (Yrittäjät 2024.)

Laadukkaaseen liiketoimintasuunnitelmaan kuuluvat rahoitus-, kannattavuus- ja myyntilaskelma, näiden avulla hahmotetaan hinnoittelua, myyntitavoitteita tai sitä, mistä syntyvät eri kustannukset. Lisäksi selvitetään yritystoiminnan käynnistämisen hintalappu, toiminnan rahoitus, yritystoiminnan kulut suhteessa myyntiin ja käyttöpääoma suhteessa alkuvaiheen kuluihin. Näiden avulla muodostetaan kokonaisuus, miten yrityksen perustamiseen tarvittavat investoinnit ja käyttömenot on otettu huomioon. Näitä voivat olla laitteet, työvälineet, liiketilan vuokra, auto, markkinointi ja mahdolliset palkat. Kannattavuuslaskelma auttaa määrittämään sen myynnin tason, joka tekee yrityksen toiminnan kannattavaksi. Myyntilaskelma tarkentaa kannattavuuslaskelman minimimyyntitavoitetta jakamalla sen eri asiakasryhmien ja tuotteiden kesken. Kassavirtalaskelma varmistaa, että yrityksellä on aina riittävästi rahaa kassassa laskujen maksamiseen. (Uusyrittäjäkeskus 2022, 28.)

4.6 Riskit ja riskienhallinta

Yritystoimintaan liittyy aina epävarmuutta, mikä tarkoittaa riskejä. Näiden riskien tunnistaminen on tärkeää, jotta voi suojautua, varautua ja hallita niitä. Menestyminen yrittäjänä vaatii hallittujen riskien ottamista. Riskejä voivat olla muun muassa sopimuksiin liittyvät riskit, vastuisiin liittyvät riskit, tuotteisiin liittyvät riskit tai tietoturvaan liittyvät riskit. Riskit voidaan jaotella myös taloudellisiin-, strategisiin-, vahinko- tai operatiivisiin riskeihin. Yksi riskienhallinnan keino on vakuuttaminen, jolla riskejä voi siirtää yritykseltä vakuutusyhtiön kannettavaksi. Laadukas riskienhallinta on suunnitelmallista ja ennakoivaa. Yrittäjän on myös hyvä miettiä miten omaan elämään liittyvät muutokset voivat vaikuttaa yritystoimintaan. (Uusyrittäjäkeskus 2022, 36.) Riskien arviointiin on käytettävissä erilaisia työkaluja, kuten SWOT-analyysi. SWOT-analyysi menetelmä on nelikenttämenetelmä, minkä avulla selvitetään yrityksen vahvuudet, heikkoudet, mahdollisuudet ja uhat. Laadukkaassa SWOT-analyysissä mietitään ratkaisuja ja johtopäätöksiä analyysin pohjalta. (Hesso 2013, 68-69.) Nelikentän yläosaan sijoittuu nykytila ja yrityksen sisäiset asiat, kun taas alaosaan sijoittuu tulevaisuus ja ulkoiset asiat. Myönteiset asiat listataan vasemmalle puolelle ja kielteiset asiat oikealle. Analyysin avulla voi selvittää miten voi kehittää vahvuuksia, korjata heikkouksia, hyödyntää mahdollisuuksia sekä torjua uhkia. (Uusyrittäjäkeskus 2022, 36.)

4.7 Toimintaympäristö ja kilpailija-analyysi

On tärkeää tutkia toimintaympäristöä ja kilpailutilannetta ennen kuin ryhtyy suunnittelemaan omaa toimintaa. Yrityksen toimintaympäristöä muovaavat asiakkaat ja heidän muuttuvat tarpeensa, voimassa oleva lainsäädäntö, sekä yhteiskunnalliset ja arvomaailman muutokset. Yksi merkittävä muutos on digitalisaatio, joka on kiristänyt kilpailua hinnoittelussa ja vaatinut tehokkuuden parantamista sekä palveluvalikoiman laajentamista. Toimintaympäristöanalyysissä selvitetään asiakasryhmät, asiakasmäärät ja ostopäätösten kriteerit. On oleellista selvittää miksi, miten ja mistä asiakkaat tällä hetkellä tuotteet ja palvelut hankkivat. Lisäksi on tärkeää ottaa selvää ovatko asiakkaat ostouskollisia ja kuka päättää ostosta, sekä onko asiakkaiden ostokäyttäytyminen muuttumassa. (Yritystulkki 2024.) Yrityksen on tärkeää tutkia myös kilpailijoita ja selvittää keitä ne ovat. Tutkimalla kilpailevien yritysten hintatasoa, toimintatapoja ja markkinointia, pystyy löytämään omalle yritykselle parhaan tavan menestyä markkinoilla sekä suunnitella yrityksen toimintaa, tuotteita ja markkinointia. (Suomi.fi 2019.)

5 PikkuSydän-yrityksen liiketoimintasuunnitelman laatiminen

Kokonaisuudessaan liiketoimintasuunnitelman laatiminen lähti liikeideasta. Se on muovaantunut viimeisien kuukausien aikana ja opinnäytetyön prosessin aikana saavuttanut lopullisen

muotonsa. Liiketoimintasuunnitelma luotiin käyttämällä internetistä löytyvää Business Espoon maksutonta liiketoimintasuunnitelmapohjaa. Alla olevat kappaleet ovat otteita PikkuSydän-yrityksen liiketoimintasuunnitelmasta ja Business Espoon (2024) valmiista liiketoimintasuunnitelmapohjasta, jonka keskeisimmät aihealueet ovat:

- Yrityksen Taustatiedot
- Liikeidea
- Oma osaaminen
- SWOT-analyysi
- Tuotteet ja palvelut
- Kenelle ja miksi?
- Miten toimin?
- Toimintaympäristö
- Visio
- Muuta huomioitavaa
- Oma yritykseni.

Ensimmäisenä liiketoimintasuunnitelmassa on yrityksen taustatiedot. Se sisältää tiedot yrityksen nimestä, toimialasta, yhtiömuodosta, osoitteesta, yrityksen perustamisvuodesta, henkilöstömäärästä, yrityksen omistajista sekä Y-tunnuksesta. PikkuSydän on saanut nimensä siitä, kuinka ikimuistoinen ja koskettava hetki on, kun kuulee kohdussa kasvavan vauvan sydämen sykkeen ensi kertaa. Pieni sydän pumppaa verta 120-160 kertaa minuutissa voimakkaasti, tasaaisesti ja soinnikkaasti. Lähtötilanteessa olen yrityksen perustaja ja ainoa työntekijä. Yhtiömuodoksi valikoitui toiminimi ja sivutoiminen yrittäjyys palkkatyön ohessa. Yritystoiminnan vakiinnuttua mahdollisuus päätoimiseksi yrittäjäksi ja osakeyhtiön muuttamiseksi on todennäköistä.

Toisena avataan lyhyesti ja ytimekkäästi liikeidea. Tärkeintä on tiivistää liikeidea selkeästi niin, että ulkopuolinen kuullessaan idean ensimmäistä kertaa, ymmärtää heti millaista yritystä ollaan perustamassa. Tässä kohdassa avataan myös mitä palveluja yritys myy, kuka on asiakas ja miten myynti tapahtuu. Jos yrityksellä on erilliset toimitilat, on hyvä tarkentaa missä ne sijaitsevat. Liikeidea on muhinut päässäni useamman vuoden. Alkujaan se lähti henkilökohtaisesta palvelutarpeesta lähialueilla. Liikeideani keskittyy tarjoamaan hyvinvointipalveluja odottavalle/tuoreelle äidille ja perheelle varhaisraskauden ultraäänitutkimuksen kautta, sekä imetysohjausta ja tukea raskauden aikana ja synnytyksen jälkeen. Palvelut annetaan vastaanotolla tai asiakkaan kotona tilanteen mukaan.

Oman osaamisen kartoittaminen on suunnitelman seuraava kohta. Pohdinta siitä, millaista koulutus- ja työtaustaa löytyy, mistä on apua yrittäjäksi lähtemisessä. Osaamisen perustuttua harrastukseen tai muuhun osaamiseen, on hyvä avata omin sanoin, miksi taitaa tämän

toimialan yrittämisen. Aikaisempi yrittäjäkokemus tai mahdollinen yrittäjäyyskoulutus on hyvä tuoda tässä kohtaa esille. Liiketoimintasuunnitelmassa olen avannut laajasti osaamiseni ja omat kehityskohteeni. Omat kokemukseni asiakkaan roolissa kyseisten palveluiden käytöstä ovat auttaneet kehittämään liikeideaani pidemmälle.

SWOT-analyysissä tarkastellaan yritystoiminnan menestystekijöitä ja riskejä. Nelikentän sisällä selvitetään yrittäjän vahvuuksia ja heikkouksia sekä markkinoiden mahdollisuuksia ja markkinoiden uhkia. Olen pohtinut omia sekä yritykseni vahvuuksia ja heikkouksia tämän prosessin aikana. Uskon, että sen avulla olen kehittänyt kattavan kuvan minusta yrittäjänä ja yrityksestäni sekä tulevaisuuden näkymistä, mikä auttaa tekemään strategisesti perusteltuja päätöksiä.

Tuotteet ja palvelut- kohdassa kuvaillaan yleisesti mitä tuotteita tai palveluja yritys tarjoaa. Nimetään pääasialliset tuotteet tai palvelut ja määritellään niille hinta. Pohditaan asiakkaan saamaa hyötyä ja kilpailuetua muihin toimijoihin nähden. Keskiössä kiireetön ja sydämellinen kohtaaminen, jossa jokainen asiakas tulee kohdatuksi yksilöllisesti ja aidosti välittäen. Hinnat palveluille ovat kohtuullisia ja kilpailukykyisiä. Palveluiden saatavuus ei rajoitu tiettyyn aikaan, vaan sopimuksen mukaan myös iltoihin tai viikonloppuihin asiakkaan näin toivoessa.

Seuraavassa kohdassa tarkastellaan asiakkaita. Kuka on asiakas, miten tavoittaa asiakkaat ja millainen olisi yrityksen ihanneasiakas. Selvitetään asiakkaiden ostomotiivit, ostokriteerit ja asiakasriskit. Yritykseni asiakkaat ovat lasta odottavat sekä synnyttäneet äidit ja perheet.

Myynti ja markkinointi sisältää asiakkaan tarpeen määrittelyn. Miten yrityksen myynti käytännössä tehdään ja miten asiakas tai kohderyhmä tavoitetaan. Pohditaan mitä markkinoinnin kanavia tai työkaluja halutaan käyttää ja miten/kuka markkinointia hoitaa. Kotisivujen ja alkuvaiheen markkinointimateriaalien tekemistä on hyvä miettiä tässä kohtaa. Yrityksen imago ja brändi avataan myös tässä vaiheessa liiketoimintasuunnitelmaa. Jos yrityksellä on tavaroiden myyntiä, tulee tuotanto ja logistiikka-asioita myös miettiä. Sosiaalinen media tulee olemaan isossa roolissa markkinoinnissa. Markkinointiyhteistyöt sosiaalisen median vaikuttajien kanssa sekä aktiivinen sisällönjakaminen Instagramissa, Facebookissa ja TikTokissa pitävät kiinnostuneet potentiaaliset asiakkaat tietoisina yrityksen palveluista ja ajankohtaisista asioista. Kohdennettu markkinointi tietyille asiakasryhmille Google haun ja Google- ads työkalun kautta tavoittaa juuri oikeat kohderyhmät ja lisää näkyvyyttä.

Toimintaympäristö kohdassa pureudutaan mahdollisiin kilpailijoihin ja kilpailutilanteeseen markkinoilla. Tärkeimmäksi kysymykseksi nousee, millä tavalla yritys erottuu muista saman alan toimijoista? Samalla mietitään toimintaympäristön riskejä sekä onko näköpiirissä asioita, jotka voivat muuttaa asiakkaiden ostokäyttäytymistä tai onko näkyvissä isompien megatrendien muutoksia. Vahvimmat kilpailijat ovat eritelty liiketoimintasuunnitelmassa ja niiden

toimintaa on tarkasteltu. Kilpailutilannetta ja oman yrityksen toimintaympäristön riskejä on myös suunnitelmassa avattu.

Liiketoimintasuunnitelman Visio-kohdassa pohditaan pidemmän aikavälin näkemystä yrityksestä eli minkälaisena voi nähdä yrityksen toiminnan ja tilanteen 3-5 vuoden päästä. Oman toimialan tulevaisuudennäkymiä ja kehityksen suuntaa tulee kuvailla. On myös hyvä miettiä, tuleeko teknologian tai kilpailun kehitykset näkymään toimialalla. Olen laatinut suunnitelman, missä haluan olla ja vaikuttaa tulevaisuudessa, sekä kenen kanssa. Visio on selkeä ja yrityksen suunta nousujohteinen. Kasvun suuntaa ja keinoja tavoitteiden saavuttamiseksi tulee jatkuvasti ylläpitää ja mukauttaa tarpeiden ja ympäristön muutosten mukaan.

Muuta huomioitavaa- osio sisältää lupien ja ilmoitusten selvityksen. Tarvitseeko yritystoiminta aloittamiseen erityisen luvan tai etukäteisilmoituksen. Vakuutukset, sopimukset, immateriaalioikeudet ja yrittäjän tukiverkko kuuluvat tämän kappaleen alle. Sosiaali- ja terveysalalla yrittäminen erottuu muiden alojen yrittäjyydestä. Erityispiirteinä lukuisat määrät lakeja, säädöksiä ja ilmoituksia eri virastoihin.

Viimeisimpänä, muttei tietenkään vähäisempänä on kappale oma yritykseni. Tähän avataan sanallisesti, millainen yritys on aikeissa perustaa, mikä ja mistä sen nimi tulee, yritysmuodon valinnan pohdinta, kotisivujen domain, toimitilojen tarve, työntekijöiden tarve sekä vakuutusten ja tilitoimiston kartoitus. Tässä pohditaan myös yrityksen alkuvaiheen rahoitustarvetta, toimintaan tarvittavia välineitä/laitteita sekä tärkeimmät investointitarpeet toiminnan käynnistämiseksi. Viimeisenä oma arvio siitä, kuinka kauan kannattavan liiketoiminnan saavuttamisessa kestää. Tässä osassa olen avannut sanallisesti yrityksen perustamistietoja. Rahoituslaskelman, kannattavuuslaskelman ja kuukausimyyntilaskelman olen sisällyttänyt tähän osioon.

Näiden pohjalta laadittiin varsinainen liiketoimintasuunnitelma yritykselleni PikkuSydän. Varsinaista liiketoimintasuunnitelmaa ei julkaista, sillä se sisältää henkilökohtaista tietoa yrittäjästä ja yrityksestä.

Liiketoimintasuunnitelma elää ja kehittyy yrityksen mukana. Sen jatkuva päivittäminen ja mukauttaminen varmistaa, että liiketoiminta pysyy kilpailukykyisenä, tehokkaana ja valmiina kohtaamaan tulevaisuuden mahdollisuudet ja haasteet.

6 Pohdinta

Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli laatia perustettavalle yritykselle liiketoimintasuunnitelma. Perustettava yritys tulee toimimaan sosiaali- ja terveysalalla, tuottaen hyvinvointipalveluja odottavalle äidille ja perheelle varhaisraskauden ultraäänitutkimuksen kautta sekä antaen imetysohjausta jo raskauden aikana ja synnytyksen jälkeen.

PikkuSydän- yrityksen tarjoamia palveluita tarvitaan Länsi-Uudellamaalla. Lähin yritys, joka tarjoaa kättilön/sairaanhoitajan suorittamaa varhaisraskauden ultraäänitutkimusta, löytyy Helsingin keskustasta. Asiakas voi toki varata ajan lähemmäs yksityiselle lääkärille/gynekologille ultraäänitutkimukseen, mutta hintalappu tälle on lähemmäs 300 euroa, mikä saattaa olla monelle potentiaaliselle asiakkaalle kynnyskysymys. Tarkoituksena on tuoda kyseiset kättilön/sairaanhoitajan palvelut lähemmäs asiakkaita ja hankkia lisää uutta asiakaskuntaa Hanko-Espoo-akselilta kilpailukykyiseen hintaan.

Opinnäytetyöprosessin aikana tulin perehtyneeksi laajasti yrityksen perustamiseen liittyvään aineistoon ja sitä kautta eri yritysmuotoihin. Yritykselleni päädyin valitsemaan yritysmuodoksi alkuun toiminimen, sillä ajatuksenani on perustaa yritys sivutoimisena palkkatyön ohessa. Sivutoiminen yrittäjyys tarjoaa näin turvallisuutta ja joustavuutta, kun taloudellinen riski on pienempi. Se myös antaa minulle mahdollisuuden kokeilla kantaako yritysideani, onko se kannattavaa ja löytyykö asiakaskuntaa tarpeeksi. Yritystoiminnan vakiinnuttua, mahdollisuus osakeyhtiöksi muuttamiseksi ja päätoimiseksi yrittäjäksi ryhtymiseksi on todennäköistä. Pidemmän aikavälin visiota yrityksestäni pohtiessani on tavoitteenani kasvattaa yrityksen liikevaihtoa ja laajentaa palveluita vastaamaan markkinoiden ja asiakkaiden tarpeita entisestään. Pyrkimyksenä kehittää omaa osaamista ja palkata yritykseen työvoimaa äitiyteen erikoistuneista hyvinvoinnin ammattilaisista.

Liiketoimintasuunnitelmaan sisällytettiin laskelmia yrityksen rahoituksesta, hinnoittelusta ja kannattavuudesta. Laskelmat antoivat selkeän kuvan liiketoiminnan aloituskustannuksista ja kannattavuuslaskelman perusteella voitiin päätellä, että liiketoiminta olisi kannattavaa.

Liiketoimintasuunnitelmastani pyysin menestyneeltä sosiaali- ja terveysalan yrittäjältä arvon, jonka mukaan liikeidea, että liiketoimintasuunnitelma on tulevaisuudessa toteuttamiskelpoinen. Yrityksen konkreettinen perustaminen ei ole vielä realistista vaan vaatii yrittäjältä lisäkoulutusta ja ammattitaidon kehittymistä sekä kokemusta. Ottaen huomioon edellä mainitut asiat, olen vakuuttunut, että tällaiselle yritykselle on kysyntää ja mahdollisuudet yrittäjän ja yrityksen kasvuun ja kehitykseen ovat hyvät. Tulevaisuus näyttää, toteutuuko suunniteltu liiketoiminta käytännössä. Vaikka liiketoimintasuunnitelmaa ei toteutettaisi eikä yritystä perustettaisi, tämä opinnäytetyöprosessi on ollut erittäin kehittävä ja opettavainen oman tulevaisuuden ja mahdollisen yrittäjyyden kannalta.

Opinnäytetyön tekeminen on ollut mielenkiintoista ja opettavaista, mutta myös haastavaa. Alkukeväästä työ eteni hurjaa vauhtia ollessani ”opinnäytetyölomalla”. Maaliskuussa alkanut työharjoittelu vei voimani viiden viikon ajaksi, enkä koskenutkaan sinä aikana työhöni. Tämä tauko oli myös hyödyllinen prosessin kannalta, sillä kun palasin opinnäytetyöni pariin harjoittelujakson jälkeen, katsoin sitä uusin silmin. Mielestäni opinnäytetyöni on kokonaisuudessaan onnistunut ja opinnäytetyöhön asetetut tavoitteet saavutettiin. Välillä olen epäillyt yritys-ideani toimivuutta sekä yrityksen perustamisen kannattavuutta, mutta kannustus, jota olen saanut läheisiltäni ja opettajilta on luonut uskoa itseeni sekä yritystäni kohtaan ja ajanut minua eteenpäin.

Lähteet

Painetut

Hesso, J. 2013. Hyvä liiketoimintasuunnitelma. Vantaa: Hansaprint Oy.

Rissanen, S. & Sinkkonen, S. 2004. (toim.) Hoivayrittäjyys. Jyväskylä: PS-Kustannus. K

Sähköiset

Aluehallintovirasto 2024. Luvat, ilmoitukset ja hakemukset. Viitattu 18.1.2024.

<https://avi.fi/asioi/yritys-tai-yhteiso/luvat-ilmoitukset-ja-hakemukset>

Aluehallintovirasto 2024. Uusi Soteri-rekisteri on otettu käyttöön. Viitattu 1.2.2024.

<https://avi.fi/tiedote/-/tiedote/70079639>

Arola, T, Ihatsu, M, Karhukorpi, J, Longi, T, Nevaharju, S, Salin, S, Laaksonen, H. 2024.

TAMK-Journal. Yrittäjyys SOTE-kontekstissa. Viitattu 18.1.2024. <https://sites.tuni.fi/tamk-julkaisut/terveys/yrittajyys-sote-kontekstissa/>

EU-terveydenhoito.fi 2024. Lainsäädäntö. Viitattu 18.1.2024. <https://www.eu-terveydenhoito.fi/tieda-oikeutesi/lainsaadanto/>

Finlex 2008. Laki Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastosta. Viitattu 24.1.2024.

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2008/20080669>

Finlex 1994. Laki terveydenhuollon ammattihenkilöistä. Viitattu 24.1.2024. <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajan->

[tasa/1994/19940559?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=laki%20terveydenhuolon%20ammattihenkilöstä](https://www.finlex.fi/fi/laki/ajan-tasa/1994/19940559?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=laki%20terveydenhuolon%20ammattihenkilöstä)

Hoitotyön tutkimussäätiö 2024. 2. Äidin ja perheen imetysohjaus ja -tuki. Viitattu 10.2.2024.

<https://hotus.fi/wp-content/uploads/2020/09/nak2.pdf>

Imetyksen tuki 2024. Ammatillisapua imetykseen. Viitattu 15.1.2024. <https://imetys.fi/ammattilaisapua-imetykseen/>

Imetyksen tuki 2021. Imetyksen ensipäivien haasteita. Viitattu 3.4.2024. <https://imetys.fi/tietoa-imetyksen-avuksi/tavallisia-alkuhankaluuksia/>

Imetyksentuki 2016. Imetysasennot. Viitattu 3.4.2024. <https://imetys.fi/tietoa-imetyksen-avuksi/imetysasennot/>

Luomala, A. 2014. SOTE-alan yrittäjyydestä. Esitelmä. Porvoo: Posintra. Viitattu 18.1.2024. https://posintra.fi/wp-content/uploads/2018/01/Sote-alan-yrittajyyys-opas_tiivistetty-2014.pdf

Lähdeniemi, M, Teppo, U, Raulo, A. 2023. Monimuotoinen sote-yrittäjyys. Viitattu 25.4.2024. https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/789145/JAMKJULKAI-SUJA3212023_2_web.pdf?sequence=2&isAllowed=y

Lääkäriliitto 2024. Ammatinharjoittajat. Viitattu 18.1.2024. <https://www.laakariliitto.fi/palvelut/edunvalvonta/yksityissektori/ammatinharjoittajat/>

Medikumppani 2023. Terveystuon ammattilainen- sinustako itsenäinen ammatinharjoittaja? Viitattu 2.2.2024. <https://medikumppani.fi/hoitaja-sinustako-itsenainen-ammatinharjoittaja/>

Nokela, L. 2023. Valvira. Yksityisen terveydenhuollon palvelujen tuottaminen. Viitattu 1.2.2024. <https://valvira.fi/documents/152634019/181812753/Yksityisten-terveyspalvelujen-lupahallinto.pdf/f46f0608-90b2-b2f3-876b-d14613cb919b/Yksityisten-terveyspalvelujen-lupahallinto.pdf?t=1697528084028>

Ohtonen-Jones, S. 2019. Imetysmyönteisyys on osa lapsiystävällisyyttä. Viitattu 15.1.2024. <https://stm.fi/-/imetysmyonteisyys-on-osa-lapsiystavallisyutta>

Ovumia 2024. Alkuraskauden ultra ja muut raskausajan tutkimukset. Viitattu 17.1.2024. <https://www.ovumia.fi/raskausajan-tutkimukset/>

Sairaanhoitajat 2024. Opiskele sairaanhoitajaksi. Viitattu 26.1.2024. <https://sairaanhoitajat.fi/ammatti-ja-osaaminen/opiskele-sairaanhoitajaksi/>

Suomi.fi 2021. Liikeidea. Viitattu 23.1.2024. <https://www.suomi.fi/kansalaiselle/tyoelama-ja-tyottomuus/yrityksen-perustaminen/opas/yritysideasta-liiketoiminnaksi/liikeidea>

Suvivuo, P. 2023. Sikiöseulonnat. Sosiaali- ja terveysministeriö. Viitattu 3.4.2024. <https://stm.fi/seulonnat/sikioseulonnat>

Terveyskylä 2021. Yleistä ultraääni- ja sikiöseulontatutkimuksista. Viitattu 17.1.2024. <https://www.terveyskyla.fi/naistalo/raskaus/ultraäänitutkimukset-ja-sikiöseulonnat/tietoa-raskaudenaikaisista-ultraääni-ja-sikiöseulontatutkimuksista/yleistä-ultraääni-ja-sikiöseulontatutkimuksista>

Terveyskylä 2020. Imetysasennot. Viitattu 3.4.2024. <https://www.terveyskyla.fi/naistalo/synnytyksen-jälkeen/imetys/imetysasennot>

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos 2020. Vauvojen imetys on yleistynyt- nuoret ja matalammin koulutetut äidit imettävät edelleen muita vähemmän. Viitattu 15.1.2024. <https://thl.fi/-/vauvojen-imetys-on-yleistynyt-nuoret-ja-matalammin-koulutetut-aidit-imettavat-edelleen-muita-vahemman>

Tiitinen, A. 2023. Imetys. Duodecim terveyskirjasto. Viitattu 15.1.2024. <https://www.terveyskirjasto.fi/dlk01020>

Työ- ja elinkeinoministeriö 2020. TEM Toimialapalvelu. Toimialaraportit Sosiaali- ja terveyspalvelut. Viitattu 24.1.2024. https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/161994/TEM_2020_01.pdf

Ukko.fi 2021. Mikä on ammatinharjoittaja? - Suurin osa yrittäjistä mieltää itsensä ammatinharjoittajaksi. Viitattu 18.1.2024. <https://www.ukko.fi/yrittajyyskoulu/kuka-voi-olla-ammattinharjoittaja-kyselyssa-ammattinharjoittaja-oli-kaikista-kuvaavin-yrittajan-identiteetti/>

Uudenmaan Yrittäjät 2021. Kannattavuuden arviointi. Youtube- video. Viitattu 2.2. 2024. <https://www.youtube.com/watch?v=n7giQ-mal5M>

Uusyrittäjäkeskus 2022. Perustamisopas alkavalle yrittäjälle. Viitattu 26.1.2024. https://uusyrityskeskus.fi/wp-content/uploads/2022/02/Uusyrittajakeskus_Perustamisopas_alkavalle_yrittajalle_2022.pdf

Uro, J. 2020. Alkuraskauden ultraäänitutkimus eli varhaisultra: Mitä kaikkea siinä selviää? Vau.fi. Viitattu 3.4.2024. <https://www.vau.fi/raskaus/raskauden-seuranta/alkuraskauden-ultraaani-miten-ensimmainen-ultraaanitutkimus-tehdaan-ja-mita-siina-selviaa/>

Valvira 2023. Yksityisen terveydenhuollon palveluntuottajia ja toimipaikkoja vuosi vuodelta enemmän. Viitattu 1.2.2024. <https://www.sttinfo.fi/tiedote/69970284/yksityisen-terveydenhuollon-palveluntuottajia-ja-toimipaikkoja-vuosi-vuodelta-enemman?publisherId=69818750>

Verohallinto 2019. Terveyden- ja sairaanhoidon arvonnisäverotus. Viitattu 24.1.2024. <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/48270/terveyden--ja-sairaanhoidon-arvonnisäverotus/>

Yrittäjät 2024. Yrittäjäksi ryhtyminen. Viitattu 18.1.2024. <https://www.yrittajat.fi/tietopankki/yrittajaksi-ryhtyminen/>

Yrityksenperustaminen.net 2024. Yksityinen elinkeinonharjoittaja. Viitattu 24.1.2024. <https://yrityksen-perustaminen.net/yksityinen-elinkeinonharjoittaja/>

YTJ 2024. Yksityisen elinkeinonharjoittajan perustamisilmoitus. Viitattu 24.1.2024.

<https://www.ytj.fi/index/ilmoittaminen/perustamisilmoitus/yksityinenelinkeinonharjoittaja.html>

Yrityksenperustaminen.net 2024. Liiketoimintasuunnitelma (LTS). Viitattu 24.1.2024.

<https://yrityksen-perustaminen.net/liiketoimintasuunnitelma-lts/>

Yrittäjät 2024. Liiketoimintasuunnitelma. Viitattu 24.1.2024. <https://www.yrittajat.fi/tietopankki/yrittajaksi-ryhtyminen/liiketoimintasuunnitelma/>

Yritystulkki.fi. 2024. Liiketoimintasuunnitelmat. Viitattu 24.1.2024. <https://www.yritystulkki.fi/fi/alue/oulu/aloittava-yrittaja/suunnittelu/liiketoimintasuunnitelmat/>

World Health Organization 2024. Breastfeeding. Viitattu 15.1.2024.

https://www.who.int/health-topics/breastfeeding#tab=tab_2

Kuviot

Kuvio 1: Liiketoimintasuunnitelman rakenne (Mukaillen Uusyrittäjäkeskus 2022).	17
Kuvio 2: Liikeidean pohdintaa eri näkökulmista (Mukaillen Uusyrittäjäkeskus 2022).	18